KOMISIJAS LĒMUMS

(2010. gada 5. februāris)

par grozījumiem Lēmumā 2005/880/EK, ar ko Nīderlandei piešķir atkāpi, ko tā pieprasījusi atbilstīgi Padomes Direktīvai 91/676/EEK attiecībā uz ūdeņu aizsardzību pret piesārņojumu, ko rada lauksaimnieciskas izcelsmes nitrāti

(izziņots ar dokumenta numuru C(2010) 606)

(Autentisks ir tikai teksts holandiešu valodā)

(2010/65/ES)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Padomes 1991. gada 12. decembra Direktīvu 91/676/EEK attiecībā uz ūdeņu aizsardzību pret piesārņojumu, ko rada lauksaimnieciskas izcelsmes nitrāti [1], un jo īpaši tās III pielikuma 2. punkta trešo daļu,

tā kā:

(1) Ja kūtsmēslu daudzums, ko dalībvalsts ir paredzējusi izmantot uz vienu hektāru gadā, atšķiras no Direktīvas 91/676/EEK III pielikuma 2. punkta otrās daļas pirmajā teikumā un a) apakšpunktā norādītā, minētais daudzums nosakāms tā, lai nekavētu direktīvas 1. pantā minēto mērķu sasniegšanu, un pamatojams ar objektīviem kritērijiem, kas šajā gadījumā ir garš veģetācijas periods un kultūraugi, kam vajadzīgs daudz slāpekļa. Komisija 2005. gada 8. decembrī pieņēmusi Lēmumu 2005/880/EK [2], ar kuru Nīderlandei atļauts saimniecībās, kurās ir vismaz 70 % zālaugu platību, lietot kūtsmēslu daudzumu, kas satur līdz 250 kg slāpekļa tīrvielā uz vienu hektāru gadā.

(2) Šī atkāpe, kas ir spēkā no 2006. gada 1. janvāra līdz 2009. gada 31. decembrim, attiecas uz apmēram 25 000 Nīderlandes saimniecību un 900 000 ha zemju platību. Atkāpe piešķirta, jo:

a) Nīderlandes tiesību aktos, ar ko ievieš Direktīvu 91/676/EEK, ietvertas normas gan par slāpekļa un fosfora mēslu lietošanas standartiem, gan par fosfora mēslu lietošanas standartiem, kuri vērsti uz fosfora mēslu lietošanas līdzsvara sasniegšanu līdz 2015. gadam;

b) Nīderlande pievērsās kūtsmēslu un minerālmēslu lietošanas radītā barības vielu atlikuma problēmai, izmantojot dažādus politikas līdzekļus, un laikā no 1992. līdz 2002. gadam attiecīgi par 17 %, 14 % un 21 % samazināja liellopu, cūku, kā arī aitu un kazu skaitu. Laikā no 1985. līdz 2002. gadam kūtsmēslu sastāvā esošā slāpekļa un fosfora daudzums samazinājās attiecīgi par 29 % un 34 %. Slāpekļa un fosfora atlikums laikā no 1992. līdz 2002. gadam samazinājās attiecīgi par 25 % un 37 %;

c) pieejamie dati par ūdens kvalitāti liecina par nitrātu koncentrācijas samazināšanās tendenci gruntsūdeņos un barības vielu (arī fosfora) koncentrācijas samazināšanās tendencēm virszemes ūdeņos;

d) Nīderlandes paziņojumam pievienotie tehniskie un zinātniskie dokumenti liecina, ka saimniecībās, kurās ir vismaz 70 % zālaugu platību, lietojot pieprasīto daudzumu liellopu kūtsmēslu, t. i., 250 kg slāpekļa tīrvielā uz vienu hektāru gadā, optimālas saimniekošanas apstākļos visiem augšņu tipiem netiek pārsniegta slāpekļa pieļaujamā koncentrācija ūdenī 11,3 mg/l N (atbilst 50 mg/l NO_3) un fosfora atlikums augsnē ir apmēram vienāds ar nulli;

e) pievienotie tehniskie un zinātniskie dokumenti liecina, ka saimniecībās, kurās ir vismaz 70 % zālaugu platību, pieprasītais liellopu kūtsmēslu daudzums, kas satur 250 kg slāpekļa tīrvielā uz vienu hektāru gadā, ir pamatots ar objektīviem kritērijiem, piemēram, garu veģetācijas periodu un kultūraugiem, kam vajadzīgs daudz slāpekļa.

[1] OV L 375, 31.12.1991., 1. lpp.
[2] OV L 324, 10.12.2005., 89. lpp.

(3) Tāpēc Komisija uzskata, ka, ievērojot dažus stingrus noteikumus, Nīderlandes pieprasītais kūtsmēslu daudzums neietekmēs Direktīvas 91/676/EEK mērķu sasniegšanu. Šie noteikumi ir mēslošanas plāna izstrādāšana katrai saimniecībai, mēslu lietošanas uzskaite, izmantojot mēslošanas pārskatus, regulāras augsnes analīzes, augsnes sega ziemā pēc kukurūzas audzēšanas, īpaši noteikumi par zālāju platību aršanu, kūtsmēslu nelietošana aramajās zālāju platībās pirms aršanas, mēslojuma devu samazināšana, ņemot vērā ar tauriņziežu kultūrām augsnē saistīto slāpekli. Šo noteikumu ievērošana nodrošina mēslu lietošanu tā, lai ņemtu vērā kultūraugu mēslošanas vajadzību, kā arī samazinātu un novērstu slāpekļa izskalošanos un zudumus ūdenī.

(4) Lai, piemērojot atkāpi 2006.–2009. gadam, kas piešķirta ar Lēmumu 2005/880/EK, nenotiktu intensificēšanās, kompetentajām iestādēm jānodrošina, ka, ievērojot Nīderlandes trešo valsts rīcības programmu, ar kūtsmēsliem saražotā slāpekļa un fosfora daudzums nepārsniedz 2002. gada līmeni.

(5) Nīderlande laikus ir iesniegusi Lēmuma 2005/880/EK 8. un 10. pantā minētās kartes un ziņojumus.

(6) Nīderlande 2009. gada 14. jūlijā Komisijai iesniegusi pieprasījumu par šīs atkāpes pagarināšanu. Pieprasījumā sniegts detalizēts pamatojums un norāde uz Nīderlandes Pārstāvju palātas apstiprināto ceturto Nitrātu rīcības programmu (2010–2013). Ceturtajā rīcības programmā norādīts uz (vērā ņemamiem) panākumiem 2006.–2009. gada atkāpes noteikumu ievērošanā un vēl neatrisinātajām problēmām. Tās pamatā ir trešā rīcības programma, un tajā paredzēti stingrāki pasākumi, tostarp stingrāki slāpekļa mēslu lietošanas ierobežojumi vieglās smilts augsnēs, stingrāki fosfora mēslu lietošanas ierobežojumi, ņemot vērā fosfora režīmu augsnē, kā arī ilgāki periodi, kuros mēslus aizliegts izkliedēt uz augsnes [1]. Šie juridiskie pasākumi ir vērsti uz augu barības elementu atlikuma turpmāku samazināšanos augsnē un ūdens kvalitātes paaugstināšanos, un, ja būs vajadzīgs, pēc 2010.–2013. gada perioda tos noteiks vēl stingrākus.

(7) Dati par ūdens kvalitāti liecina par nitrātu koncentrācijas samazināšanās tendencēm gruntsūdeņos un augu barības vielu (ieskaitot fosforu) koncentrācijas samazināšanos virszemes ūdeņos, tomēr trešās rīcības programmas galvenā ietekme vēl ir sagaidāma turpmākajos gados.

(8) Monitoringa un kontroles pasākumu rezultāti liecina, ka 2006.–2009. gada atkāpe aptver apmēram 24 000 zālaugu audzētāju saimniecību, kas atbilst aptuveni 830 000 ha lauksaimniecībā izmantojamo zemju platību.

(9) Lai, piemērojot pieprasīto atkāpi, nenotiktu intensificēšanās, kompetentajām iestādēm jāturpina nodrošināt, ka ar kūtsmēsliem saražotā slāpekļa un fosfora daudzums nepārsniedz 2002. gada līmeni.

(10) Līdz šim Nīderlandes sasniegtie rezultāti atbilst Lēmumā 2005/880/EK paredzētajiem nosacījumiem.

(11) Direktīvas 91/676/EEK ieviešanai un ceturtās rīcības programmas īstenošanai vajadzīgie tiesību akti ir pieņemti, un tie attiecas arī uz pieprasīto atkāpi.

(12) Ņemot vērā pasākumus, kurus Nīderlande apņēmusies veikt saskaņā ar rīcības programmu 2010.–2013. gadam, Komisija uzskata, ka Nīderlandes pieprasītais kūtsmēslu daudzums 2010.–2013. gada periodam nekavēs Direktīvas 91/676/EEK mērķu sasniegšanu, ja tiks ievēroti tie paši stingrie Lēmumā 2005/880/EK paredzētie noteikumi.

(13) Lēmums 2005/880/EK ir spēkā līdz 2009. gada 31. decembrim.

(14) Lai nodrošinātu, ka attiecīgās liellopu audzēšanas saimniecības var turpināt izmantot atkāpi, ar tādiem pašiem noteikumiem kā Lēmuma 2005/880/EK 4. līdz 10. panta noteikumi Lēmuma 2005/880/EK spēkā esības termiņu ir lietderīgi pagarināt līdz 2013. gada 31. decembrim.

(15) Lēmuma 2005/880/EK 10. pantā noteiktais ziņojumu iesniegšanas termiņš jāpielāgo un jāsaskaņo ar Lēmuma 2005/880/EK 8. pantā noteikto ziņošanas pienākuma izpildes termiņu.

(16) Šajā lēmumā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar atzinumu, ko sniegusi Nitrātu komiteja, kas izveidota ar Direktīvas 91/676/EEK 9. pantu,

[1] 2009. gada 26. novembra Likums par Mēslošanas līdzekļu likuma grozījumiem (*Staatsblad Koninkrijk der Nederlanden 2009, 551*); valdības 2009. gada 9. novembra rīkojums par grozījumiem valdības rīkojumā par mēslošanas līdzekļu lietošanu un valdības rīkojumā par dārzkopību segtajās platībās (*Staatsblad Koninkrijk der Nederlanden 2009, 477*); valdības 2009. gada 14. decembra rīkojums par grozījumiem valdības rīkojumā par Mēslošanas līdzekļu likuma īstenošanu (*Staatsblad Koninkrijk der Nederlanden 2009, 601*); Lauksaimniecības, dabas aizsardzības un pārtikas nekaitīguma ministra 2009. gada 15. decembra rīkojums par Mēslošanas līdzekļu likuma īstenošanas rīkojuma grozījumiem (*Staatscourant Koninkrijk der Nederlanden, 30 December 2009, 20342*).

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Lēmumu 2005/880/EK groza šādi.

1) Lēmuma 1. pantu aizstāj ar šādu pantu:

"*1. pants*

Tiek piešķirta Nīderlandes 2005. gada 8. aprīļa vēstulē pieprasītā atkāpe un 2009. gada 14. jūlija vēstulē pieprasītais attiecīgais termiņa pagarinājums, kas atļauj lietot vairāk organisko mēslu, nekā paredzēts Direktīvas 91/676/EEK III pielikuma 2. punkta otrās daļas pirmajā teikumā un tās a) apakšpunktā. "

2) Lēmuma 10. panta 1. punkta otro daļu aizstāj ar šādu daļu:

"Ziņojumu par attiecīgo darbības gadu Komisijai katru gadu iesniedz nākamā gada otrajā ceturksnī."

3) Lēmuma 11. pantu aizstāj ar šādu pantu:

"*11. pants*

Piemērošana

Šo lēmumu piemēro līdz 2013. gada 31. decembrim saistībā ar ceturto Nīderlandes Nitrātu rīcības programmu."

2. pants

Šis lēmums ir adresēts Nīderlandes Karalistei.

Briselē, 2010. gada 5. februārī

Komisijas vārdā –
Komisijas loceklis
Stavros DIMAS